

Pagaidu aizsardzība pret Konkurences padomes lēmumu par uzlikto tiesisko pienākumu

Ja ar Konkurences padomes lēmumu ne vien konstatēts konkurences tiesību pārkāpums, bet arī uzlikts tiesisks pienākums, kas novērš konstatētos pārkāpumus un nepieļauj to turpināšanos, ir sagaidāms, ka lūgumā par pagaidu aizsardzības piemērošanas nepieciešamību tiks pamatots tas, kā tieši šī tiesiskā pienākuma izpilde lēmuma adresātam radītu būtisku kaitējumu vai zaudējumus, kuru novēršana vai atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu nesamērīgus resursus.

Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta

2025.gada 14.novembra

LĒMUMS

Lieta Nr. A43004725, SKA-909/2025

[ECLI:LV:AT:2025:1114.A43004725.7.L](https://ecli.lv/at/2025/1114.A43004725.7.L)

Senāts šādā sastāvā: senatore referente Laura Konošonoka, senatores Dzintra Amerika un Diāna Makarova

rakstveida procesā izskatīja Konkurences padomes blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 24.septembra lēmumu, ar kuru apmierināts SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” lūgums par Konkurences padomes 2025.gada 26.jūnija lēmuma Nr. 12 (prot. Nr. 32,2.§) darbības apturēšanu daļā par SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” uzlikto tiesisko pienākumu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome saņēma iesniegumu par pieteicējas – SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” – rīcību, liedzot privātpersonai ar trešo personu starpniecību nomainīt papildu ūdens patēriņa skaitītāju (turpmāk – papildu skaitītājs) teritorijā, kurā pieteicēja sniedz ūdensapgādes pakalpojumus, kā arī pieteicējas rīcību, uzliekot pienākumu Mārupes novada administratīvās teritorijas, izņemot Spilves ciema teritoriju (turpmāk – Mārupe), iedzīvotājiem norēķināties par kanalizācijas pakalpojumu gadījumos, kad tas faktiski netiek izmantots. Padome uzsāka izpēti par Konkurences likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu pieteicējas darbībās.

Ar Konkurences padomes 2025.gada 26.jūnija lēmumu Nr. 12 (prot. Nr. 32,2.§) (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicējas darbībās konstatēts Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 2. un 4.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums. Pārsūdzētajā lēmumā secināts, ka Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpums ir izpaužies, pieteicējai noslēdzot tirgu un liedzot tās klientiem, ievērojot pieteicējas izstrādātos tehniskos noteikumus, uzstādīt papildu skaitītāju vai komersantiem sniegt papildu skaitītāja uzstādīšanas pakalpojumu, tādējādi liedzot pieteicējas klientiem saņemt sev vēlamo pakalpojumu par visizdevīgāko cenu. Savukārt Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums ir izpaužies, pieteicējai īstenojot praksi, ar kuru ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem noteikts pienākums maksāt par pakalpojumu, kuru tie faktiski nesaņem. Šāda pieteicējas īstenotā prakse nav samērīga.

Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējai arī uzlikts naudas sods un noteikts tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no lēmuma stāšanās dienas atjaunot praksi izmantot patērētā ūdens uzskaitē papildu skaitītājus, kas nodrošina iespēju pakalpojuma lietotājam atsevišķi uzskaitīt to ūdeni, kas netiek novadīts centralizētajā kanalizācijā (turpmāk – papildu pakalpojums), un nodrošināt, ka papildu skaitītāju uzstādīšanu un nomaiņu var veikt paši patērētāji, komersanti vai to iespējams darīt ar citu sertificētu komersantu starpniecību, publicēt informāciju par atjaunoto papildu pakalpojuma sniegšanu un iespēju papildu skaitītājus pieteicējas klientiem uzstādīt pašiem vai ar cita sertificēta komersanta starpniecību, kā arī paziņot padomei par tiesiskā pienākuma izpildi.

[2] Pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu, lūdzot atcelt pārsūdzēto lēmumu. Vienlaikus ar pieteikumu tiesā iesniegts lūgums par minētā lēmuma apturēšanu daļā par tiesiskā pienākuma uzlikšanu.

Lūgums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējas tiesību un pienākumu apjomu, veicot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, nosaka un ierobežo Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums un Ministru kabineta 2016.gada 22.marta noteikumu Nr. 174 „Noteikumi par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un lietošanu” (turpmāk – noteikumi Nr. 174), kā arī starp pieteicēju un Mārupes novada pašvaldību noslēgtais 2024.gada 17.oktobra pilnvarojuma līgums par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu (turpmāk – deleģējuma līgums).

Likumdevēja noteiktā aprēķinu pamatmetode dzeramā ūdens piegādes gadījumā ir: saņemtais ūdens daudzums ir vienāds ar kanalizācijā ieplūdušo ūdeni. Likumdevējs nav paredzējis, ka dzeramais ūdens tiktu izmantots citiem mērķiem, kas nav patērētājam uzturā, dzeršanā, uztura pagatavošanā un izmantošanā mājāsaimniecībā. Minētais ir saistīts ar to, ka dzeramā ūdens izmantošana neatbilstoši tā mērķiem (piemēram, dārza laistīšanai, auto mazgāšanai, citām tehniska rakstura vajadzībām) nav uzskatāma par šī dabas resursa ilgtspējīgu izmantošanu. Pieteicēja nedrīkst tikt sodīta par to, ka tā pilda normatīvo aktu prasības.

[2.2] Noteikumi Nr. 174 paredz tikai divus gadījumus, kad ir pamats atkāpties no vispārīgās kārtības, un tikai šajos gadījumos ir pamats veikt atsevišķu notekūdeņu uzskaiti, uzstādot komercuzskaites notekūdeņu plūsmas mērītājus, vai uz vietējā ūdens ieguves avota uzstādot ūdens komercuzskaites mēraparātu (noteikumu Nr. 174 45. un 47.punkts). Citi gadījumi nav paredzēti, tādējādi pārsūdzētajā lēmumā nepamatoti paplašināts noteikumu Nr. 174 regulējums.

Pieteicējai, nodrošinot ūdenssaimniecības pakalpojumus, ir jādarbojas atbilstoši tai deleģētajam pārvaldes uzdevumam, kurš neparedz tiesības uzstādīt papildu skaitītājus.

[2.3] Pārsūdzētajā lēmumā komercuzskaites mēraparāti ir kļūdaini pielīdzināti privātiem un individuāliem mēraparātiem, citstarp secinot, ka tos ir iespējams izmantot notekūdeņu plūsmas uzskaitē. Ja ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājam ir nepieciešams atsevišķi uzskaitīt kanalizācijā novadītā ūdens apjoma daudzumu, tad tas jā dara, uzstādot notekūdeņu komercuzskaites mēraparātus, nevis papildu skaitītājus.

[2.4] Pieteicējas rīcībā nav saskatāms Konkurences likuma 13.panta 2. un 4.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums. Pirmkārt, noteikumi Nr. 174 neparedz cita veida rīcību.

Otrkārt, šāds regulējums un no tā izrietošā pieteicējas rīcība ir objektīvi nepieciešama, lai novērstu riskus, kas rodas no palielināta dzeramā ūdens pieprasījuma lietošanai „tehniskām vajadzībām”, kam nav nepieciešams īpaši attīrīts un sagatavots dzeramais ūdens. Treškārt, pieteicējas tiesības rīkoties ierobežo arī deleģējuma līgums. Tāpat pieteicējas rīcības objektīvo nepieciešamību pamato sabiedrības intereses un vides aizsardzības apsvērumi.

[2.5] Pieteicējai ar pārsūdzēto lēmumu uzliktie tiesiskie pienākumi ir pretrunā sabiedrības ekonomiskajām interesēm, jo šādu pienākumu izpilde ievērojami palielinās pieteicējas izmaksas, kas atspoguļosies pakalpojuma maksas tarifā, ko būs spiesti maksāt pieteicējas klienti.

Pieteicējai noteiktie tiesiskie pienākumi rada būtisku kaitējumu, jo rada priekšnoteikumus Mārupes ūdenssaimniecības sistēmas pārlogošanai, kas var negatīvi ietekmēt visus lietotājus. Tiesisko pienākumu izpilde nav praktiski realizējama trīs mēnešu laikā, jo prasītu ievērojamas un nekavējošas investīcijas infrastruktūrā, kas prasa gan atbilstošu priekšizpēti, gan budžeta plānošanu.

[3] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 24.septembra lēmumu apmierināts pieteicējas lūgums apturēt ar pārsūdzēto lēmumu uzliktā tiesiskā pienākuma darbību.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[3.1] Ir konstatējams pagaidu aizsardzības subjektīvais kritērijs, jo pieteicējai uzliktā tiesiskā pienākuma nekavējoša izpilde tai radīs zaudējumus un to atlīdzināšana varētu būt apgrūtināta.

Pieteicējai, pašai uzstādot un nomainot papildu skaitītājus, rastos jauni izdevumi, taču šo izdevumu kopējais iespējamais apmērs būtu grūti prognozējams. Tādēļ nav lietderīgi pagaidu aizsardzības lūguma izskatīšanas ietvaros iegūt un detalizēti vērtēt pierādījumus par viena skaitītāja iegādes un uzstādīšanas izmaksām.

[3.2] No Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkta, Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 7.panta, deleģēšanas līguma 1.1., 1.4. un 1.6.punkta un 2.1.2.apakšpunkta, noteikumu Nr. 174 44.–49.punkta neizriet ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja pienākums visos gadījumos uzstādīt komercuzskaites notekūdeņu plūsmas mērītājus vai komercuzskaites papildu ūdens skaitītājus.

[3.3] Ņemot vērā noteikumu Nr. 174 38.punktā un Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 1.panta 6.punktā noteikto, pieteicēja pamatoti norāda, ka tās veiktajā ūdenssaimniecības pakalpojumu uzskaitē ir izmantojami tikai tiesību normās noteiktie komercuzskaites mēraparāti – ūdens patēriņa uzskaites mēraparāti un notekūdeņu plūsmas mērītāji –, taču tiesību normas neparedz Konkurences padomes minētos papildu skaitītājus. Tas, ka pieteicēja līdz 2023.gada 12.jūnijam lietotājiem ļāva izmantot papildu skaitītājus, lai atsevišķi aprēķinātu maksu par sniegto kanalizācijas pakalpojumu, un arī citās pašvaldībās šāda uzskaitē ir tikusi veikta, nevar būt pamats secināt, ka pieteicējai arī turpmāk ir pienākums šādu uzskaiti veikt.

[3.4] Pieteicēja ir loģiski pamatojusi to, ka noteikumu Nr. 174 44.punktā noteiktās novadītā notekūdeņu daudzuma aprēķinu kārtības piemērošana atbilst vides aizsardzības un resursu ilgtspējīgas izmantošanas principiem, jo veicina piegādātā dzeramā ūdens racionālu un taupīgu izmantošanu, tāpēc tiesiskais pienākums pieteicējai pārsūdzētajā lēmumā pirmšķietami ir uzlikts nepamatoti.

Tas, ka pārtrauktā pakalpojuma sniegšanai faktisku šķēršļu šobrīd nav, pats par sevi nevar būt par pamatu secinājumam, ka pieteicējai ir uzliekams pienākums atsākt pārtrauktā pakalpojuma sniegšanu.

[3.5] Pārsūdzētais lēmums daļā par pieteicējai uzlikto tiesisko pienākumu pirmšķietami ir prettiesisks. Tādējādi ir konstatējams pamats pārsūdzētā lēmuma darbības apturēšanai šajā daļā.

[4] Par apgabaltiesas lēmumu Konkurences padome iesniedza blakus sūdzību, norādot turpmāk minētos argumentus.

[4.1] Tiesas secinājumi par subjektīvā kritērija izpildīšanos nav argumentēti. Pieteicēja nav pierādījusi aizskārumu, kas tai varētu rasties pagaidu aizsardzības nepiemērošanas gadījumā.

Pieteicējas norādītās izmaksas nav cēloņsakarībā ar papildu pakalpojuma atjaunošanu, kā arī šīs izmaksas nav uzskatāmas par būtiskām, jo aptuvenais izdevumu apmērs ir ievērojami zemāks par pieteikumā norādīto. Turklāt izmaksas radīsies nevis pieteicējai, bet patērētājiem un komersantiem, kuri vēlēšies saņemt papildu pakalpojumu.

[4.2] Tiesa ir pārkāpusi lūguma par administratīvā akta darbības apturēšanu izskatīšanas robežas. Strīdus jautājums – vai pieteicējas ekspluatējošai un izslēdzošai rīcībai bija objektīva nepieciešamība – ir vērtējams, izskatot lietu pēc būtības, un pušu viedokļu nesakrītība šajos apsvērumos pati par sevi neliecina par pārsūdzētā lēmuma pirmšķietamu prettiesiskumu.

[4.3] Neizpildās objektīvais kritērijs pārsūdzētā lēmuma darbības apturēšanai daļā. Tiesas secinājumi par pārsūdzētā lēmuma pirmšķietamu prettiesiskumu nav pamatoti. Papildu skaitītāja uzstādīšanas, maiņas un plombēšanas pakalpojumu sniegšana izriet no Konkurences likuma 13.panta, turklāt pieteicējas rīcība, pārtraucot sniegt papildu pakalpojumu, nav objektīvi attaisnojama.

[5] Pieteicēja iesniedza paskaidrojumus, kuros nepiekrīt Konkurences padomes blakus sūdzībai. Pieteicēja norāda, ka tiesiskā pienākuma izpildes rezultātā zaudējumi saprātīgi ir sagaidāmi, kā arī būtiski palielināsies dzeramā ūdens patēriņš, kas radīs izdevumus par ieguldījumiem ūdenssaimniecības infrastruktūrā. Pieteicēja uzskata, ka tiesa nav pārkāpusi pagaidu aizsardzības izskatīšanas robežas un pamatoti atzinusi, ka ir izpildījies pagaidu aizsardzības piemērošanas objektīvais kritērijs.

Motīvu daļa

[6] Blakus sūdzības izskatīšanas ietvaros Senātam jāizšķir, vai apgabaltiesa pamatoti apmierināja pieteicējas lūgumu piemērot lietā pagaidu aizsardzības līdzekli – pārsūdzētā lēmuma apturēšanu daļā par pieteicējai uzlikto tiesisko pienākumu.

[7] Pagaidu aizsardzības līdzekļu tiesā mērķis primāri ir efektīva personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzības nodrošināšana līdz lietas izskatīšanai pēc būtības, un tie nodrošina vēlākā tiesas sprieduma efektivitāti.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 185.¹panta otrajai daļai pagaidu aizsardzības piemērošanai nepieciešams konstatēt, ka izpildījušies divi kumulatīvi kritēriji: pārsūdzētais administratīvais akts pirmšķietami ir prettiesisks (objektīvais

kritērijs) un administratīvā akta darbība var radīt būtisku kaitējumu vai zaudējumus, kuru novēršana vai atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu nesamērīgus resursus (subjektīvais kritērijs). Objektīvais kritērijs nodrošina pagaidu aizsardzības atbilstību lietā sagaidāmajam spriedumam, savukārt subjektīvais kritērijs pamato nepieciešamību strīdīgās tiesiskās attiecības noregulēt steidzamības kārtā.

Tiesa atzinusi, ka ir konstatējami abi pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanas kritēriji. Proti, tiesa ir saskatījusi, ka pieteicējai uzliktā tiesiskā pienākuma nekavējoša izpilde radīs tai zaudējumus un to atlīdzināšana varētu būt apgrūtināta, kā arī pārsūdzēto lēmumu daļā par pieteicējai uzlikto tiesisko pienākumu ir atzinusi par pirmšķietami prettiesisku. Konkurences padome blakus sūdzībā iebilst tiesas vērtējumam, vispirms jau uzskatot, ka tiesas argumentācija pagaidu aizsardzības lūguma subjektīvā kritērija izpildei nav pietiekama.

Nemot vērā minēto, Senāts vispirms pārbaudīs, vai ir konstatējams pagaidu aizsardzības piemērošanas subjektīvais kritērijs.

[8] Senāts atgādina, ka pagaidu aizsardzība ir instruments, kas ļauj nodrošināt, ka tajos gadījumos, kad konkrēti apstākļi prasa steidzamu risinājumu, lietas izskatīšanas ilgums nekavē taisnīguma atjaunošanu. Proti, pagaidu aizsardzības institūta mērķis ir nodrošināt efektīvu tiesas aizsardzību (pagaidu risinājumu) situācijā, kad pieteicējam tiesvedības ilguma dēļ var rasties būtiski – neatgriezeniski vai grūti novēršami – zaudējumi vai kaitējums un kad pieteicēja pozīcija lietā atzīstama par pirmšķietami pamatotu. Tas attiecīgi nozīmē, ka nav pieļaujams pagaidu aizsardzības institūtu izmantot kā instrumentu, ar kura palīdzību panākt ātrāku provizorisku lietas izspriešanu situācijā, kad nav konstatējama objektīva nepieciešamība pēc steidzama pagaidu risinājuma, proti, kad nav konstatējams, ka pagaidu aizsardzības nepiemērošana novestu pie grūti vai pat neiespējami atlīdzināmiem zaudējumiem vai kaitējuma (sal., piemēram, *Senāta 2016.gada 19.augusta lēmuma lietā Nr. SKA-1335/2016, A420214516, 7.punkts, 2019.gada 24.septembra lēmuma lietā Nr. SKA-1602/2019, ECLI:LV:AT:2019:0924.A420312717.12.L, 6.punkts, 2020.gada 14.aprīļa lēmuma lietā Nr. SKA-384/2020, ECLI:LV:AT:2020:0414.A420189717.9.L, 11.punkts*).

Turklāt izņēmums, kad administratīvā akta pārsūdzēšana neaptur tā darbību, citstarp tiek noteikts, lai aizsargātu intereses, kuras iepretim administratīvā akta adresāta vai personas, kuru administratīvais akts skar, interesēm ir svarīgākas par konkrēto personu interesēm.

Konkrētajā gadījumā jāņem vērā Konkurences padomes īstenotais tirgus dalībnieka – SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” – uzraudzības mērķis. Atbilstoši Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 1.punktam Konkurences padome uzrauga, vai tirgus dalībnieks neizmanto dominējošo stāvokli ļaunprātīgi, savukārt atbilstoši Konkurences likuma 13.panta pirmajai daļai, padomei konstatējot tirgus dalībnieka rīcībā ļaunprātīgu dominējoša stāvokļa izmantošanu, uzliekot tiesisko pienākumu un nosakot sodu, šāda lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi, izņemot lēmuma darbību daļā par soda uzlikšanu (Konkurences likuma 27.¹pants).

Tātad Konkurences padome ar savu darbību, īstenojot Konkurences likuma 2.pantā likumdevēja izvirzīto mērķi, kā arī atklājot un novēršot konkurences pārkāpumus, nodrošina gan citu tirgus dalībnieku tiesības konkurēt brīvā, godīgā un vienlīdzīgā tirgū, gan veicina sabiedrības labklājību kopumā, līdz ar to likumdevējs ir izšķīries par

izņēmumu, kad šāda veida administratīvo aktu pārsūdzēšana neaptur to darbību. Tātad šādos gadījumos administratīvā akta adresātam vai personai, kuru administratīvais akts skar, ir īpaši jāpamato, kāpēc administratīvā akta radītās sekas nav panesamas.

Tā kā ar pārsūdzēto lēmumu Konkurences padome uzlika pieteicējai tiesisko pienākumu atjaunot papildu pakalpojumu un nodrošināt, ka papildu skaitītāju uzstādīšanu un nomaiņu var veikt paši patērētāji, komersanti vai to iespējams darīt ar citu sertificētu komersantu starpniecību, no pieteicējas ir sagaidāms, ka lūgumā par pagaidu aizsardzības piemērošanas nepieciešamību tiks pamatots tas, kā tieši šī tiesiskā pienākuma izpilde tai radītu būtisku kaitējumu vai zaudējumus, kuru novēršana vai atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu nesamērīgus resursus.

[9] Pieteicēja attiecībā uz subjektīvā kritērija izpildi norāda, ka tiesiskā pienākuma nekavējoša izpilde radīs būtisku kaitējumu tās ūdensapgādes sistēmai, jo ūdensapgādes sistēma tiks pārslogota ar nekontrolētu dzeramā ūdens izmantošanu citām vajadzībām un apdraudēs pamata pakalpojuma – dzeramā ūdens pieejamību pamata vajadzībām – izpildi. Tāpat radīsies ievērojami izdevumi, jo būs nepieciešams veikt ievērojamas investīcijas pieteicējas ūdenssaimniecības infrastruktūrā.

Senāts turpmāk minēto iemeslu dēļ atzīst, ka pieteicējas minētie apstākļi nepamato objektīvu nepieciešamību piemērot pagaidu aizsardzību pirms lietas izskatīšanas pēc būtības.

[10] Senāts nerod pamatojumu tam, kāpēc papildu pakalpojuma atjaunošana, tostarp arī iespēja papildu skaitītāju uzstādīšanu un nomaiņu veikt pakalpojuma saņēmējiem vai iespēja to darīt ar citu sertificētu komersantu starpniecību, pati par sevi radītu būtisku kaitējumu pieteicējas ūdensapgādes sistēmai. Tāpat arī pieteicējas norādītais, ka papildu pakalpojuma nodrošināšana Mārupē būtiski palielinās pieprasījumu pēc šāda pakalpojuma, citstarp pārslogojot ūdensapgādes sistēmu, ir hipotētiski un nebalstās pierādījumos.

No lietas materiāliem izriet, ka šobrīd patērētājiem un komersantiem Mārupē nav tiesisku šķēršļu izmantot saņemto dzeramo ūdeni tehniskām vajadzībām. Līdz ar to, lai arī pieteicējas pagaidu aizsardzības lūgums tiek pamatots ar to, ka dzeramais ūdens nav paredzēts izmantošanai tehniskām vajadzībām un tādējādi papildu pakalpojuma nesniegšana ir attaisnojama, tomēr samaksas pieprasīšana par pakalpojumu, kurš faktiski netiek izmantots, pēc būtības nesasniedz pieteicējas mērķi panākt dzeramā ūdens neizmantošanu tehniskām vajadzībām. Tādējādi ūdensapgādes sistēma tiek pārslogota neatkarīgi no tā, vai šāds papildu pakalpojums tiek sniegts. Pieteicēja arī nav pamatojusi, kāpēc tā uzskata, ka gadījumā, ja tiks atsākta papildu pakalpojuma sniegšana, to izmantos visi Mārupē esošie patērētāji un komersanti, lai gan pārsūdzētajā lēmumā secināts, ka no 2015.gada līdz 2024.gada septembrim maksimālais pieteicējas klientu skaits, kuri izmantoja papildu skaitītāju, bija 16,2 % (*pārsūdzētā lēmuma 2.tabula, lietas 1.sējuma 142.lapas reverss*). Līdz ar to pieteicējas norādītie argumenti neapstiprina, ka pieteicējai noteiktā tiesiskā pienākuma izpilde radīs būtisku kaitējumu tās ūdensapgādes sistēmai.

Pieteicēja vajadzību piemērot pagaidu aizsardzību pamatojusi arī ar ievērojamām investīcijām ūdenssaimniecības infrastruktūrā, tomēr Senāts nesaskata šādu izdevumu tiešu cēloņsakarību ar pārsūdzētajā lēmumā noteiktā tiesiskā pienākuma izpildi.

Senāts konstatē, ka jau 2023.gadā veiktajā tehniski ekonomiskajā izpētē „Mārupes aglomerācijas ūdenssaimniecības attīstība, 5.kārta” atzīts, ka dzeramā ūdens apgādes sistēma nenodrošina pietiekami plašu pārklājumu, tāpēc ir nepieciešams plānot tās paplašināšanos, lai nodrošinātu centralizētu dzeramā ūdens apgādes pakalpojumu pieejamību visiem Mārupes notekūdeņu aglomerācijas iedzīvotājiem (*SIA „IsMade” tehniski ekonomiskās izpētes 3.7.punkts, lietas 1.sējuma 190.lapas reverss*). Turklāt no pieteikumā norādītā izriet, ka pieteicēja ir uzsākusi Mārupes novada pašvaldības domes 2024.gada 30.oktobra lēmumā Nr. 8 „Par ūdens sagatavošanas kompleksa Tīrainē, Mārupes pagastā izbūvei nepieciešamo zemi” minētās aktivitātes Nr. 1 īstenošanu (*pieteikuma 6.2.7.apakšpunkts*). Ar minēto pašvaldības lēmumu (*lietas 2.sējuma 73.–74.lapa*) ir konceptuāli atbalstīta Mārupes novada pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu daļu nodošana pieteicējai ūdensapgādes infrastruktūras izbūves vajadzībām, un pieteicēja ir noslēgusi līgumu par zemes ierīcības projektu izstrādi, kuru bija plānots pabeigt līdz 2025.gada 16.augustam. Savukārt ūdens sagatavošanas kompleksa Viršu ielā 20, Tīrainē būvprojekta izstrādi būs iespējams uzsākt pēc Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024.–2036.gadam stāšanās spēkā, kura ietvaros tiek mainīts teritorijas zonējums ūdens sagatavošanas stacijas kompleksa Tīrainē izbūves vajadzībām.

Tāpat investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūrā bija nepieciešamas jau pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, lai nodrošinātu ūdenssaimniecības pakalpojumus atbilstošā kvalitātē un apjomā visā Mārupē. Līdz ar to arī šis apstāklis nevar kalpot subjektīvā kritērija izpildes pamatošanai.

Senāts vērš pieteicējas uzmanību tam, ka ar pārsūdzēto lēmumu tai ir noteikts pienākums atjaunot papildu pakalpojumu un nodrošināt iespēju lietotājiem uzstādīt un nomainīt papildu skaitītājus. Līdz ar to pieteicējas apsvērumiem par notekūdeņu plūsmas mērītāju izmaksām nav tiesiskas nozīmes, vērtējot zaudējumu rašanās iespējamību pagaidu aizsardzības kontekstā.

Ievērojot minēto, Senāts secina, ka pieteicēja konkrētajā gadījumā nav pamatojusi subjektīvā kritērija izpildi, jo pieteicējas norādītie argumenti par būtisku kaitējumu vai grūti novēršamiem zaudējumiem nav cēloniski saistīti ar tai noteiktā tiesiskā pienākuma izpildi. Tādēļ nav saskatāma nepieciešamība strīdīgās tiesiskās attiecības noregulēt steidzamības kārtā.

[11] Senātā saņemts pieteicējas 2025.gada 11.novembra lūgums par rakstveida pierādījuma – Klimata un enerģētikas ministrijas 2025.gada 10.novembra vēstules – pievienošanu lietas materiāliem. Pieteicēja norāda, ka minēto vēstuli, ņemot vērā tās sagatavošanas datumu, nebija iespējams iesniegt tiesā noteiktajā termiņā.

Senātā saņemti arī Konkurences padomes 2025.gada 13.novembra papildu paskaidrojumi un lūgums atjaunot nokavēto termiņu šo paskaidrojumu iesniegšanai. Padome norāda, ka termiņa kavējums pieļauts tehniskas un cilvēciskas kļūdas dēļ, novēloti saņemot Senāta paziņojumu ar tam pievienotajiem pieteicējas paskaidrojumiem.

Senāts, izvērtējot pieteicējas iesniegtos dokumentus, secina, ka pieteicējas lūgums pēc būtības ir papildu paskaidrojumi par pagaidu aizsardzības piemērošanas pamatu, jo satur iepriekš neminētus argumentus par pieteicējas iekļaušanu kritiskās infrastruktūras kopumā, ko apstiprina Klimata un enerģētikas ministrijas vēstule. Šie dokumenti Senātā iesniegti pēc papildu paskaidrojumu un pierādījumu iesniegšanai noteiktā termiņa –

2025.gada 5.novembra. Arī Konkurences padomes papildu paskaidrojumi iesniegti pēc noteiktā termiņa – 2025.gada 11.novembra.

Termiņa atjaunošana, kā izriet no Administratīvā procesa likuma 46.panta pirmās daļas, ir iespējama tikai tad, ja nokavējuma iemesls ir bijis attaisnojošs, proti, tāds, kas nav atkarīgs no lietas dalībnieka gribas un rīcības. Konkrētajā gadījumā šādi apstākļi nav konstatējami.

No pieteicējas paskaidrojumos un Klimata un enerģētikas ministrijas vēstulē norādītā izriet, ka pieteicēja kritiskās infrastruktūras kopumā ūdens apgādes nozarē ir iekļauta jau ar Ministru kabineta 2024.gada 26.novembra rīkojumu Nr. 1016-k. Līdz ar to Senāts nerod racionālu pamatu pieteicējas apgalvotajam, ka tā par šādu faktu uzzinājusi tikai 2025.gada 10.novembrī. Pat ja pieņemtu, ka par iekļaušanu kritiskās infrastruktūras kopumā pieteicēja uzzinājusi tikai šobrīd, Senāts nesaskata pieteicējas apgalvoto cēlonisko saikni starp nepieciešamību plānot kritiskās infrastruktūras darbības nepārtrauktību valsts apdraudējuma gadījumam un neiespējamību vienlaikus izpildīt pārsūdzētajā lēmumā noteikto tiesisko pienākumu.

No Konkurences padomes norādītā izriet, ka termiņa nokavējums pieļauts pašas iestādes kļūdas dēļ, novēloti nododot dokumentus izpildei atbildīgajām amatpersonām. Kavējuma iemesls, kas ir atkarīgs no iestādes gribas un rīcības, nav atzīstams par attaisnojošu.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114.¹panta otrajai daļai elektroniski iesniegtus dokumentus iesniedzējam neatdod.

[12] Tā kā lietā nepastāv subjektīvais kritērijs pagaidu aizsardzības piemērošanai, Senātam nav pamata pievērsties objektīvā kritērija vērtējumam, jo tikai abu kritēriju izpilde var būt pamats pagaidu aizsardzības piemērošanai.

Senāts atzīst, ka tiesa nepamatoti piemērojusi pagaidu aizsardzību, apturot pārsūdzētā lēmuma darbību daļā par tiesiskā pienākuma noteikšanu. Līdz ar to tiesas lēmums ir atceļams un pieteicējas lūgums par pagaidu aizsardzību ir izlemjams pēc būtības, to noraidot.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 44.pantu, 46.panta otro daļu, 48.panta otro daļu, 114.¹panta otro daļu, 323.panta pirmās daļas 3.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 24.septembra lēmumu;
noraidīt SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” lūgumu par pagaidu aizsardzības noteikšanu;

neatjaunot procesuālo termiņu papildu paskaidrojumu un pierādījumu iesniegšanai un nepievienot lietai SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi” un Konkurences padomes šā lēmuma 11.punktā minētos dokumentus.

Lēmums nav pārsūdzams.